

leden van de gemeenteraad

Reuver: 28-02-2018
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 201801626
Onderwerp: Aanpak diverse trajecten op het gebied van duurzaamheid en energietransitie.

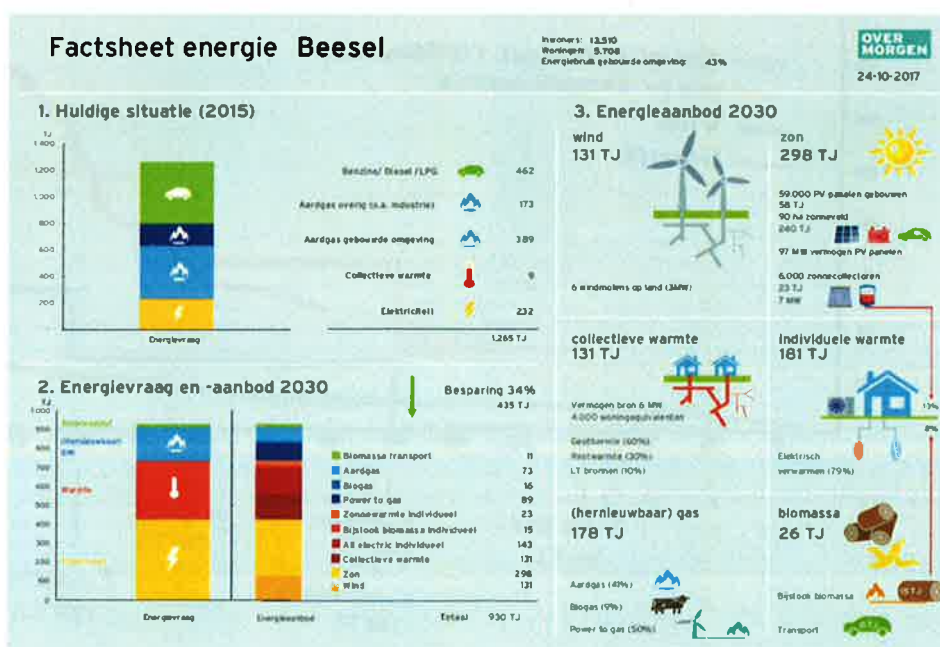
Geachte leden van de raad,

In 2017 zijn we tijdens een aantal werkvergaderingen en reguliere raadsvergaderingen met uw raad aan de slag gegaan met de duurzaamheidsaanpak en de energietransitie. Dit heeft geleid tot een drietal verzoeken van uw raad richting ons college: herijking duurzaamheidsbeleid tot een nieuwe duurzaamheidsvisie 2018-2030; plan van aanpak Energietransitie; pilot Omgevingswet/Energietransitie.

Wij zijn hiermee verder aan de slag gegaan en middels deze raadsinformatiebrief willen we u hierover informeren. We gebruiken hiervoor een aantal tekeningen die in een presentatie in ons college zijn gebruikt en die we verhelderend vonden.

Factsheet Energie Beesel

Allereerst zijn we begonnen met het uitwerken van een factsheet over de daadwerkelijke energie-opgave van de gemeente Beesel, nu en in de toekomst. In de bijlage vindt u de factsheet met toelichting.

FACTSHEET

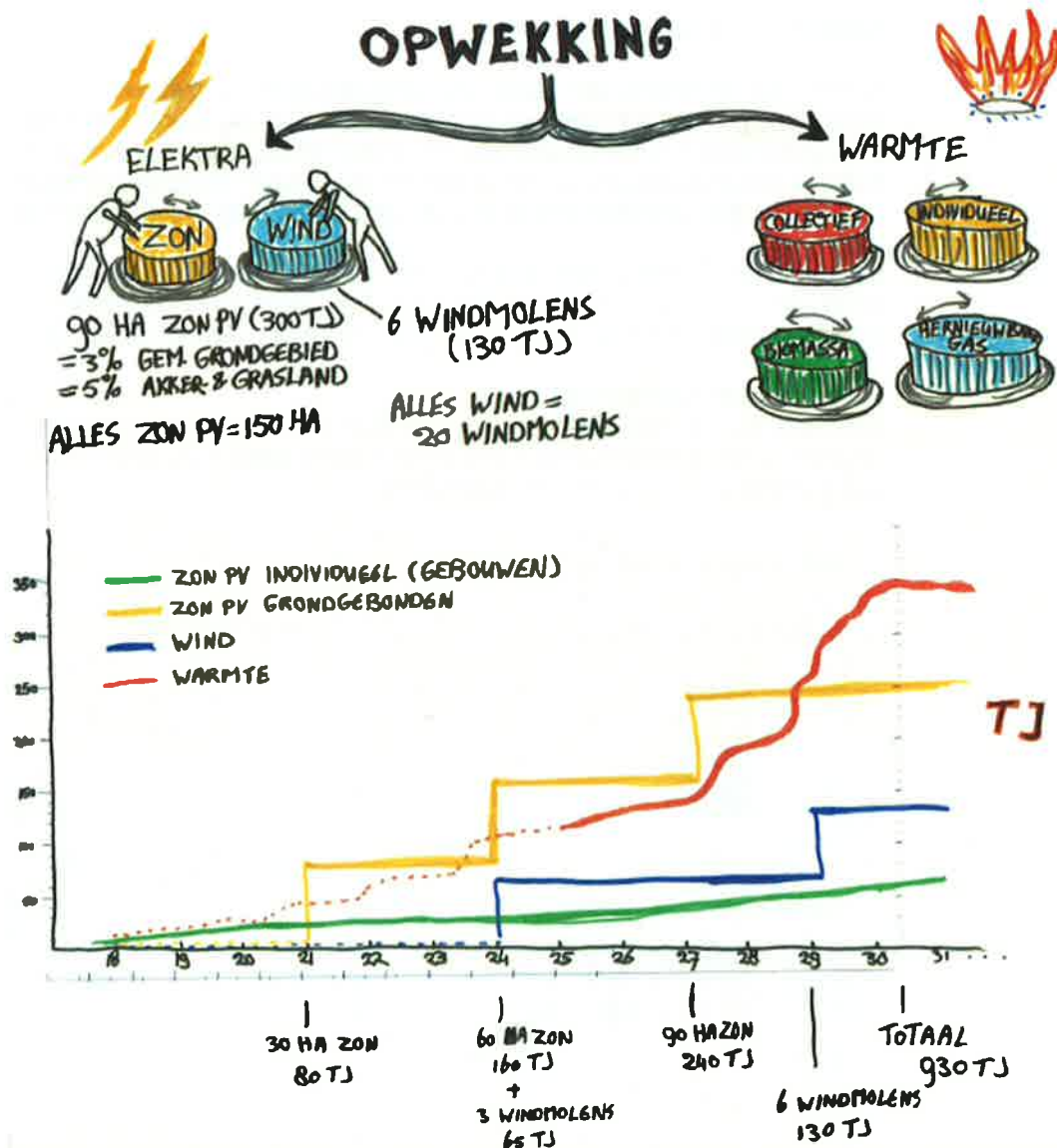
2017 1265 TJ

De factsheet is niet een eenvoudige optel- en aftreksom van besparingen en opwekken. Er moet bij de energievraag in 2030 rekening worden gehouden met extra energievraag als gevolg van elektrificering en andere energievormen.

Met andere woorden: om onze ambitie te halen moeten we inzetten op alle vormen van besparing en opwek, zowel groot als kleinschalig.

De transitie als geheel kan in stappen worden gerealiseerd en daarbij kunnen we als samenleving aan verschillende knoppen draaien (zon/wind/diverse vormen van warmte). De onderstaande figuur schets een (optimistisch) perspectief van de te nemen stappen richting energieneutraliteit.

Plan van aanpak

Nadat we deze eerste verkenning hebben gedaan, zijn we aan de slag gegaan om het duurzaamheids- en energiebeleid in de versnelling te krijgen. We hebben ervoor gekozen om de drie gevraagde beleidsstukken (duurzaamheidsvisie, plan van aanpak energietransitie (beleidskader) en pilot omgevingswet/energietransitie) procesmatig in elkaar te schuiven. De trajecten lopen qua planning parallel en versterken elkaar inhoudelijk en organisatorisch. De planning is indicatief.

AGENDA

2018

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

2019
Q1

PILOT

Omgevingswet

BELEIDSKADER

Energietransitie
(grootschalige opwek)

WERKSESSIE
INHOUDELIJK
AFWEGINGS
KADER

WERKSESSIE
AFSPRAKEN
&
ORGANISATIE

DUURZAAMHEIDSVISIE

2018-2030

Traject 1 Pilot omgevingswet

Vanuit uw raad is de opdracht gegeven om een pilot Omgevingswet/energietransitie uit te voeren. We willen voor het thema energie het hele traject van de Omgevingswet doorlopen (van omgevingsvisie, omgevingsplan tot uitvoering). Om te bepalen op welke wijze we de drie trajecten goed kunnen vervlechten, organiseren we een Atelier Omgevingswet. Daarbij gaan we in op thema's en vraagstukken als: instrumentarium, sturingsfilosofie en participatie. Op grond van de uitkomsten van het atelier werken we de pilot omgevingswet verder uit.

Traject 2 Beleidskader Energietransitie

Met name de energietransitie-opgave vraagt snel om concrete actie om als gemeente klaar te zijn voor vragen vanuit de markt. Om die reden werken we, naast het opstellen van de duurzaamheidsvisie, aan het inzichtelijk maken van de opgave, het opstarten van kansrijke projecten. Om dat te bereiken gaan we de volgende stappen zetten:

- 1 In company masterclass zon- en windenergie om alle betrokkenen (zowel ambtelijk als bestuurlijk) hetzelfde kennisniveau te geven en raakvlakken tussen verschillende vakdisciplines inzichtelijk te maken;
- 2 Werksessie opstellen inhoudelijk afwegingskader (onder welke (ruimtelijke) voorwaarden mogen zonneparken in windprojecten in Beesel worden gerealiseerd?);
- 3 Werksessie Organisatie & verantwoordelijkheden en zakelijke afspraken;
- 4 Opstellen beleidskader (stappen 2 en 3 leveren inhoud);
- 5 Optioneel: locaties bepalen grootschalige opwek. Bij dit punt betrekken we de omgeving en leggen we een link naar het participatietraject van de Omgevingswet.

We streven naar vaststelling van het beleidskader in het 4e kwartaal 2018.

Traject 3 Duurzaamheidsvisie 2018-2030

Het traject om te komen tot een nieuwe integrale duurzaamheidsvisie, die een doorkijk geeft naar 2030, met tussenhaltes in 2022 en 2026, start maart/april 2018. Onder de parachute duurzaamheidsvisie, werken we vier themalijnen uit: circulaire economie (profit), klimaatadaptatie & biodiversiteit (planet), duurzame inzetbaarheid (people), en energietransitie (planet & profit). De duurzaamheidsvisie zal bestaan uit vier bouwstenen: **Inzicht** in opgave en doelstellingen; **Samenwerking** tussen overheden, bewoners, bedrijven en instanties; **Kansen** vanuit lokale identiteit en ruimte concreet maken en benutten; **Programmatistische aanpak** voor een heldere strategie en structurele aanpak.

De uitwerking gebeurt in 5 stappen:

- 1 Kick-Off, vaststellen stakeholders en inventariseren aanwezige data;
- 2 Structureren van bestaande data in Energie Transitie Atlas en Grondstoffenatlas;
- 3 Drie werksessies met stakeholders:
 - o Sessie 1: interne werksessie validatie van de analyses energie, circulaire economie en klimaatadaptatie;
 - o Sessie 2: externe werksessie - Urgentie, de opgave en kansen thema energie;
 - o Sessie 3: externe werksessie in drie tafels - duurzame inzetbaarheid & samenwerking, klimaatadaptatie & biodiversiteit, circulaire economie,
- 4 Concept duurzaamheidsvisie met routeplan met alle stakeholders bespreken;
- 5 Definitieve duurzaamheidsvisie en vaststelling.

We streven naar vaststelling van de duurzaamheidsvisie in het 1^e kwartaal 2019

Inbreng van uw raad

Voor verschillende werksessies zullen we inwoners/stakeholders uitnodigen om inbreng te geven. Deze sessies staan ook voor raadsleden open. Zodoende is het mogelijk om ook tijdens het traject uw visie in te brengen.

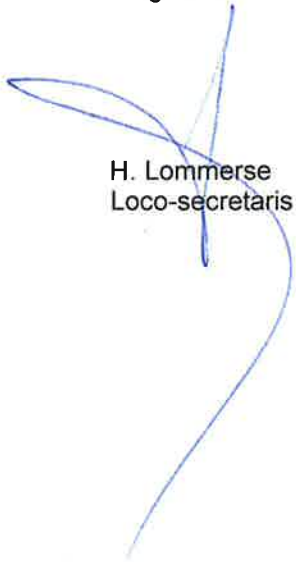
Ondersteuning door bureau Over Morgen

We hebben ervoor gekozen om dit gehele traject te laten begeleiden door bureau Over Morgen.

Bureau Over Morgen heeft ons al bijgestaan in het voortraject (werkvergadering oktober 2017, plan van aanpak en factsheet). Ze zijn dus al goed ingevoerd in onze stand van zaken op energiegebied. Voortzetten van de werkzaamheden met ondersteuning van Bureau Over Morgen ligt daarom voor de hand.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Beesel,

H. Lommerse
Loco-secretaris

dr. P. Dassen-Housen
burgemeester

Toelichting Factsheet energie Beesel

Met de factsheet energie wordt duidelijk hoeveel besparing, windmolens, zonnepanelen en andere technieken in de toekomst nodig zijn. Deze is deels gebaseerd op bekende technieken en deels op innovatieve technieken. De factsheet geeft een indicatie op dit moment, maar uiteraard kunnen verschillende technieken 'uitgewisseld' worden. Zo staat 1 windmolen van 3 MW bijvoorbeeld gelijk aan een zonneveld van 9 hectare.

Deze factsheet geeft een cijfermatig inzicht in de opgave en gaat ervan uit dat er in de toekomst oplossingen komen voor de opslag van energie en nieuwe of betere infrastructuur. Deze factsheet energie is met name bedoeld om inzicht te geven in de totale opgave en de enorme ruimtelijke impact die het gaat hebben op Beesel. Het landschap is afgelopen honderden jaren al veel ingezet voor onze energievoorziening, maar is de afgelopen tientallen jaren meer onder de grond of centraal geregeld. In de toekomst zal het weer meer zichtbaar gaan worden, net als vroeger. Dit vraagt wel om zorgvuldige processen om hier met elkaar ruimte voor te zoeken.

1. Huidige energiegebruik (2015)

Het energiegebruik in de huidige situatie volgt uit open data van de Klimaatmonitor van Rijkswaterstaat. Hierin staat al het energiegebruik; brandstoffen voor mobiliteit, aardgas voor industrie en gebouwde omgeving, collectieve warmte en elektriciteit. Bij elkaar bedraagt het energiegebruik 1.265 terajoule (TJ) per jaar. Opvallend is het grote aandeel van mobiliteit, dat te verklaren is door de aanwezigheid van de A73 binnen de gemeente. Daarnaast wordt bijna de helft verbruikt door aardgas.

2. Energievraag- en aanbod 2030

De huidige energievraag zal drastisch veranderen doordat we enkel nog duurzame bronnen willen gebruiken en geen fossiele brandstoffen zoals benzine, aardgas en grijze stroom. Er zal flink bespaard moeten worden, ongeveer 34%. Dit doen we door het isoleren van huizen en bedrijven, efficiënter energiegebruik, energiemanagement en energiezuinige apparaten. Daarnaast gaan we fossiele brandstoffen vervangen door schone brandstoffen. Voertuigen gaan zich verplaatsen met elektriciteit, hernieuwbaar gas (zoals waterstof) en biobrandstof. In de gebouwde omgeving wordt geen aardgas meer gebruikt. Verwarming vindt plaats met een collectief net of individueel per woning. De industrie blijft deels afhankelijk van aardgas voor proceswarmte en piekvraag en zal daarnaast duurzaam waterstofgas, synthetisch gas, ammoniak en biogas gebruiken.

3. Energieaanbod 2030

Aan de rechterkant van de factsheet staat een uitsplitsing van het energieaanbod in 2030. Dit is de verwachte eindsituatie. Centraal staat de warmtetransitie. Er is een kans om een klein collectief warmtenet te realiseren gezien de eventuele restwarmte en potentie van geothermie in de omgeving. Er zijn kansen op plekken met veel warmtevraag in een klein gebied, voor bijvoorbeeld bedrijventerreinen. Het grootste deel van de gemeente zal met het alternatief verwarmd gaan worden, met elektriciteit op lage temperatuur. Dit vraagt om een forse isolatiestap en het gebruik van warmtepompen, WKO's en zonneboilers.

De elektriciteitsvraag gaat stijgen doordat auto's elektrisch gaan rijden en veel huizen individueel elektrisch worden verwarmd. Ook stappen we over naar elektrisch koken. Deze elektriciteit wekken we lokaal op met zonnepanelen op daken en velden en met windmolens. Naast het benutten van alle daken en het realiseren van 90 hectare zonneveld zijn er ongeveer 6 windmolens van 3 MW nodig om voldoende elektriciteit op te wekken.

Naast warmte en elektriciteit kunnen we ook energie halen uit biomassa. Er is een klein deel mest beschikbaar die we kunnen covergisten tot biogas. Houtsoortige biomassa is schaarser binnen Beesel. De vraag naar gas wordt deels ingevuld door aardgas. Dit is volledig volgens Europese doelstellingen voor 2050. Het is nodig voor proceswarmte bij de industrie en als backup voor een toekomstige warmtenet. Het deel gas dat daarnaast nodig is kunnen we synthetisch maken door bijvoorbeeld elektriciteit om te zetten in waterstofgas.

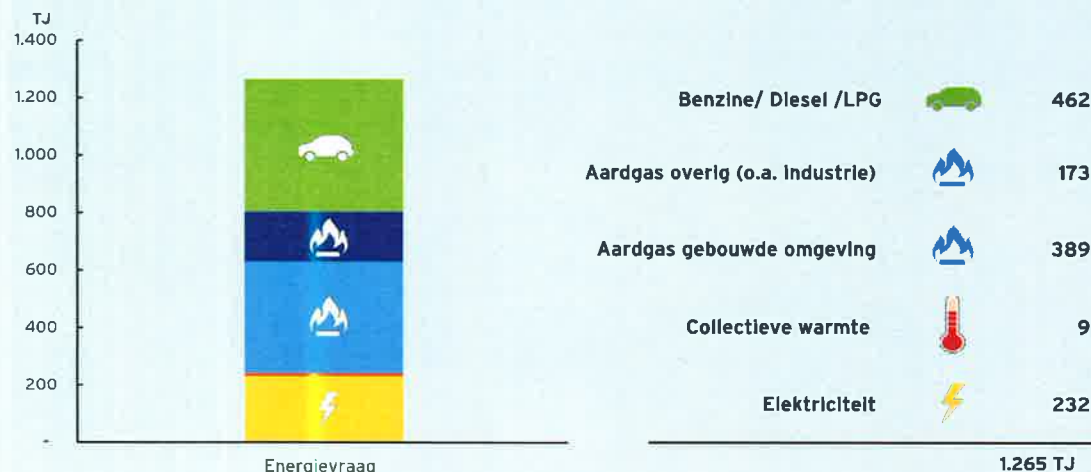
Factsheet energie Beesel

Inwoners: 13.510
Woningen: 5.708
Energiebruik gebouwde omgeving: 43%

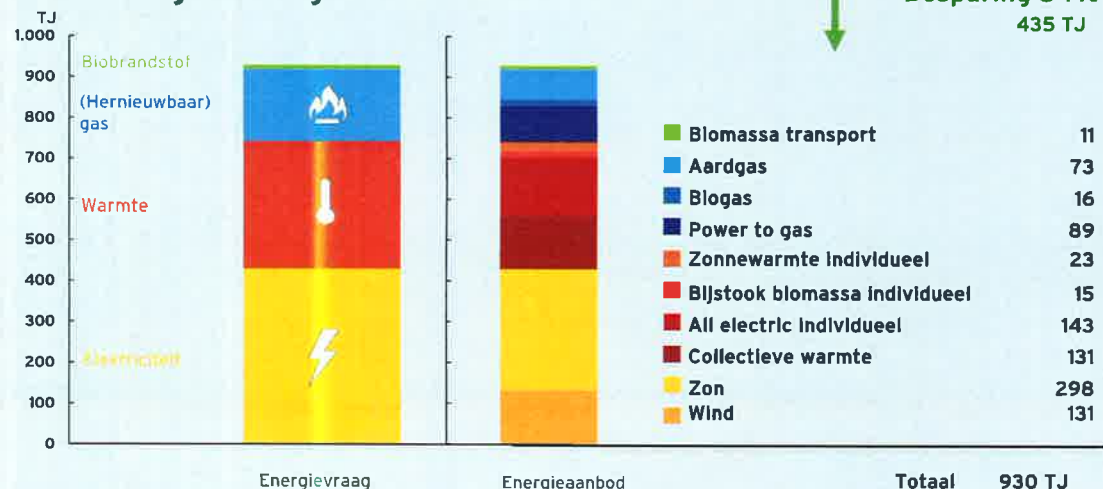
OVER
MORGEN

24-10-2017

1. Huidige situatie (2015)

2. Energievraag en -aanbod 2030

3. Energieaanbod 2030

